

รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
The Instructional Leadership Development Model of Teachers
in the Digital Era of Small Secondary School Under
the Office of the Basic Education Commission

¹สุพิชญ์ชญา มีแก้ว, นเรศ ขันธะรี และ จินฉัตร ปะโคทัง

¹Supischaya Meekaew, Narech Khantaree and Jinawatar Pakotung

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: supischaya.mg60@ubru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงศึกษาโรงเรียนต้นแบบโดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และ ครู จำนวน 3 โรงเรียน 9 คนและการศึกษาเชิงปริมาณสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครซีและมอร์แกน จำนวน 236 คน (2) สร้างรูปแบบ โดยการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 14 คน (3) ทดลองใช้รูปแบบ 1 โรงเรียนโดยเลือกแบบเจาะจง และ (4) ประเมินรูปแบบ โดยประเมินผลจากกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลมีการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ยังขาดการนิเทศการสอนและการประเมินผลที่หลากหลายให้ก้าวหน้ายุคดิจิทัล 2) รูปแบบในการพัฒนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล พบว่ามี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาตนเอง ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การนิเทศการสอนและประเมินผล และการสร้างเครือข่าย และเทคโนโลยีการสื่อสาร 3) ผลการทดลองรูปแบบ ได้รูปแบบที่มีความ

*Received July 5, 2020; Revised September 8, 2020; Accepted August 11, 2021

เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล กลุ่มทดลองใช้มีความพึงพอใจในรูปแบบและคู่มือ 4) ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบพบว่านำไปใช้ได้ โดยการใช้อยู่คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

คำสำคัญ: การพัฒนา; ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ยุคดิจิทัล

Abstract

The research article aimed at 1) studying the current state, problem, and the need for the instructional leadership development of teachers in the digital era. A sample was selected through purposive sampling from studying the prototype schools by interviewing the directors, vice-directors, and teachers in a total of nine persons from 3 schools. The quantitative research for studying the current state, problem, and the need for the instructional leadership development of teachers determined a sample by means of the Krejcie and Morgan Table, in a total of 236 persons; (2) building a model by assessing the appropriateness and feasibility, in a total of 14 persons; (3) experimenting a model with 1 school was selected through purposive; and 4) model evaluation through the results of the target group which was a group of 17 experts. The research instruments were interview form, questionnaire, test form, and evaluation form. The statistics used were percentage, mean, standard deviation (S.D.) and content analysis.

The research results were found as follows: 1) The current state in the instructional leadership development of teachers in the digital era found that there was a building of the network and information technology for organizing the student development activities but still lacking supervision in the teaching and various evaluations to keep up with the digital era. 2) A model for the instructional leadership development of teachings in the digital era found to consist of 7 components as follows: Academic administration; Student development activities; Self-development; Relationship with colleagues; Development of learning management in the digital era; Supervision in the teaching and evaluation; and building of network and communication technology. 3) The experimental results found a model to be appropriate for using in the instructional leadership development of teachings in the digital era. The trial group was satisfied in a model and the manual. 4) The evaluation results for appropriateness, feasibility, and utilization of a model found to be implementable by using the operation manual of a model.

Keywords: Development; Instructional Leadership; Digital Era

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไร้พรมแดนเป็นยุคเศรษฐกิจ สังคมฐานความรู้ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง จำเป็นต้องสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีอิทธิพลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการศึกษาของนานาประเทศ กลไกการพัฒนาต่าง ๆ ต้องอาศัยฐานความรู้เป็นสำคัญ ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่าง ๆ จากทุกสารทิศทั่วทุกมุมโลกสามารถถ่ายทอดส่งต่อกันได้อย่างไร้ขีดจำกัด การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาแบบก้าวข้ามพรมแดนสามารถเข้าถึง ได้ทั่วทุกมุมโลก โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แวดวงทางการศึกษาหลายประเทศทั่วโลกกำลังก้าวข้ามรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนในยุคนี้ถือว่าเป็นยุคของ “โลกคือห้องเรียน” ซึ่งกำลังจะแปรสภาพจากอดีตที่ห้องเรียนเป็นเพียงแค่ห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ มีครูทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนมีหน้าที่รับความรู้จากครูผู้สอน ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันที่เริ่มมีการนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอด ความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (Ministry of Education, 2008)

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการศึกษานั้น จะทำให้ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่กว้างใหญ่ไพศาล สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้สะดวก รวดเร็ว แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้อง ก็ต้องอาศัยผู้สอนที่เข้าใจและมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน ผู้สอนยังจำเป็นต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีวิจารณญาณ เพราะข้อมูลสารสนเทศที่เผยแพร่บนระบบอินเทอร์เน็ตนั้นมีทั้งข้อมูลที่ต้องการและข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการกลั่นกรอง กระทรวงศึกษาธิการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทย มีความสามารถก้าวไกลในระดับสากล (Ministry of Education, 2010)

ครูผู้สอนมีหน้าที่ต้องชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีระบบมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด ไม่เป็น “ดาบสองคม” อย่างที่หลายคนห่วงใย การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัลนั้น ครูควรมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่โดยจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และสื่อเทคโนโลยี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเอง

ตลอดเวลา มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือ ขยายความรู้ของตนเองสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้และผู้ใช้ความรู้ เป็นต้น (Pakotang, 2018) การที่บุคคลใดๆ ในองค์กรมีภาวะผู้นำย่อมหมายความว่า บุคคลนั้นเป็นผู้นำที่มีความคิดเหนือผู้อื่น มิได้เป็นผู้นำโดยตำแหน่ง หรือมีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ แต่เป็นผู้นำโดยธรรมชาติ ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปในสังคม ผู้นำทางความคิดจึงมิได้มีอิทธิพลโดยตำแหน่ง การที่สมาชิกในสังคมเชื่อฟังหรือคล้อยตามหรือเห็นด้วยเป็น เพราะความชื่นชมศรัทธาในตัวผู้นำและผลงานที่ผ่านมาผู้นำจะต้องปรับพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้ร่วมงาน สถาน การณ์ สิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อม (Sudchadee, 2010) การบริหารการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญตามแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) คือผู้ใช้ บารมีเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจนสามารถพลิกฟื้นองค์กรที่ประสบปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลงนั้นให้ ประสบผลสำเร็จ ความสามารถในการนำผู้ร่วมงานให้เกิดความร่วมมือที่เรียกกันทั่วไปว่าความเป็นผู้นำหรือ ภาวะผู้นำ (Leadership) จึงนับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร (Runcharoen, 2007)

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ทำให้ตระหนักชัดว่า การพัฒนาครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิรูป การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในยุคดิจิทัล เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีครูไม่ครบตรงตามวิชาเอก จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่สอน และที่สำคัญหากครูโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้รับการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะส่งผลให้การกำหนดเป้าหมายและทิศทาง ในการดำเนินการจัดการศึกษานั้นชัดเจน บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและ มีสุข ตลอดจนนำพาความอยู่รอดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีความรู้และ ทักษะชีวิตแก่ผู้เรียน ซึ่งได้รับการประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยกย่องคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ สูงขึ้นและจากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ยังไม่พบผลงานวิจัยที่ศึกษาหรือการทำวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางพัฒนาและนำเสนอรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุค ดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) มุ่งศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเก็บข้อมูลใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ศึกษาจากเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครู องค์ประกอบของรูปแบบต้องการพัฒนา

1.2 ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) โดยการสัมภาษณ์ (แบบมีโครงสร้าง) ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารวิชาการ และ ครู จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 9 คน เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีเกณฑ์คือ 1) เป็นโรงเรียนพระราชทานย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี 2) เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ 3) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีผู้บริหารหรือครูที่มีผลงานที่ได้รับรางวัลระดับชาติขึ้นไป

1.3 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตตรวจราชการที่ 14 (อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร และ ศรีสะเกษ) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความคิดเห็นครู ผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครซีและมอร์แกน จำนวน 236 คน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างรูปแบบและจัดทำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก แล้วตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบและคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 14 คน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2.2 การสร้างรูปแบบและจัดทำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก นำผลการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบและคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ 14 คน มาปรับปรุงเพื่อเป็นรูปแบบและคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจงทดลอง คือ โรงเรียนกำแพงดงดิษฐ์วิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 28

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มทดลอง เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกำแพงดงดิษฐ์วิทยาคม จำนวน 17 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มละ 1 คน ตรวจสอบ วิพากษ์ วิจารณ์ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและประเมินความเหมาะสมของคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล มีการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ยังขาดการนิเทศการสอนและการประเมินผลที่หลากหลายให้ก้าวทันยุคดิจิทัล แต่ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล พบว่าผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบของรูปแบบที่ศึกษาและสรุปไว้ในขั้นตอนที่ 1 คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินงาน วิธีดำเนินงาน การประเมินผล และ เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งปรากฏผลของรูปแบบจากการศึกษา ดังนี้

2.1.1 หลักการ มีหลักการในการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 หลักการ คือ 1) หลักการมีส่วนร่วม 2) หลักการทำงานเป็นทีม 3) หลักความรับผิดชอบ และ 4) หลักการกระจายอำนาจ

2.1.2 วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อให้มีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน 2) เพื่อเป็นรูปแบบในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล และ 3) เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.1.3 กลไกของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) ใช้การเรียนรู้แบบทีมในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการครูในยุคดิจิทัล และ 2) การใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการครูในยุคดิจิทัล

2.1.4 วิธีดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาตนเอง 4) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 5) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล 6) ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผล และ 7) ด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

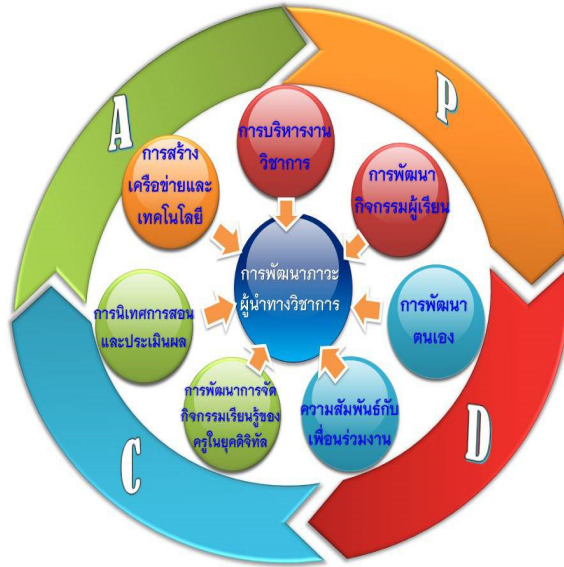
2.1.5 การประเมินผล ประกอบไปด้วยการประเมินผล ดังนี้ 1) ประเมินผลการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร 2) ประเมินผลการพัฒนางานวิชาการของครู และ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.6 เงื่อนไขความสำเร็จ คือปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และหลักการ ประกอบด้วย 3 เงื่อนไข ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนามีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ครูมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจและมีความรับผิดชอบในการพัฒนา และ 3) ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล กลุ่มทดลองใช้มีความพึงพอใจในแบบและคู่มือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการนิเทศการสอนและประเมินผล

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือด้านการนิเทศการสอนและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครู โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วม หลักการทำงานเป็นทีม หลักความรับผิดชอบ และหลักการกระจายอำนาจ ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยกลไกการพัฒนานั้นประกอบไปด้วย การเรียนรู้แบบทีมงานในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการครูในยุคดิจิทัล การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการครูในยุคดิจิทัล และการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ประกอบด้วยวิธีดำเนินการพัฒนาจำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผล และด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทุกด้านจะประกอบไปด้วยการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) ทุกขั้นตอน ใช้การประเมินผล ด้วยการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร และการพัฒนางานวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โดยทั้งหมดอยู่ในความพึงพอใจของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ และเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบคือผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อม และ ความมุ่งมั่นในการพัฒนามีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบในการพัฒนา และปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ ซึ่งผลการประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลังจากนำไปทดลองใช้นั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน รวมทั้งคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่อไปซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 4 ข้อ ซึ่งค้นพบผลวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่าสภาพปัจจุบัน ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล มีการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ยังขาดการนิเทศการสอนและการประเมินผลที่หลากหลายให้ก้าวหน้ายุคดิจิทัล แต่ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีปัจจัยมาจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้นำวิชาการต้องวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่เป็นประจำ เพื่อทราบผลที่จะช่วยในการตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพจะใช้แหล่งข้อมูลหลากหลาย เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน การตัดสินใจทุกระดับจะต้องอาศัยข้อมูลที่ตรงกับปัญหาสามารถใช้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางที่เน้นงานการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเผด็จ มีชัย (Meechai, 2013) วิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามลำดับ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าผลการสร้างรูปแบบ ประกอบด้วยคือ หลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินการ วิธีดำเนินการ การวัดผลและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งจากการวิจัยได้องค์ประกอบหลักที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ (1) การบริหารงานวิชาการ (2) การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (3) การพัฒนาตนเอง (4) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (5) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (6) การนิเทศการสอนและประเมินผล และ (7) การสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีการสื่อสารอาจเป็นเพราะว่าการกำหนดรูปแบบต้องมีหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน การวัดผลประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับสมาน อัศวภูมิ (Asawaphum, 1994) กล่าวว่าองค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควรประกอบ

ด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กลไกการดำเนินการของรูปแบบ วิธีดำเนินการของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าการทดลองรูปแบบ ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำทางวิชาการที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารและครูจะต้องเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในการสนับสนุน การปฏิบัติงานทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ ศรีนุชพงษ์ (Srinutphon, 2014) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบมีจำนวน 6 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครู

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูได้ปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบซึ่งได้ทำการวิเคราะห์และทดลองใช้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ ศรีนุชพงษ์ (Srinutphon, 2014) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบมีจำนวน 6 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง และความถูกต้องของรูปแบบจำนวน 6 ด้าน พบว่า มีความสอดคล้อง และความถูกต้องทุกข้อ (3) ผลการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ทั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้ออยู่ในระดับมาก

สรุป

การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงาน วิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผล และด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทุกด้านจะประกอบไปด้วยการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) ทุกขั้นตอน ใช้การประเมินผล ด้วยการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบเห็นว่ามีความประโยชน์ต่อ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามาก

ปัญหาและอุปสรรคในการนำรูปแบบไปใช้ จากผลการประเมินพบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบให้ความเห็นตรงกันว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีครูน้อย สามารถปรับใช้ได้กับสถานศึกษาทุกขนาดได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรควรนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กไปใช้ในการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล

1.2 สถานศึกษาอื่นสามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละแห่งได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โดยแยกเป็นรายด้าน เช่น ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการสอน และประเมินผล และด้านการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ควรทำวิจัยเพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านของครูในยุคดิจิทัลในโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา

References

- Asawaphum, S. (1994). *Development of Provincial Primary Education Administration Model*. (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Ministry of Education. (2008) *Guidelines for Assessment and Evaluation of Learning According to Education Core Curriculum Basic, B.E. 2551*. Bangkok: Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2010) *Guidelines for Assessment and Evaluation of Learning According to Education Core Curriculum Basic, B.E. 2553*. Bangkok: Ministry of Education.

- Meechai, W. (2013). *Instructional Leadership Affecting Academic Administration in the School under the Khonkaen Provincial Administrative Organization*. (Master's Thesis). Khon Kaen University. Khon Kaen.
- Pakotang, J. (2018). *Digital leadership for professional school administrators*. Ubon Ratchathani: Siritham Offset Printing House.
- Runchareon, T. (2007). *Model and model development*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Srinutphong, S. (2014). *A Model for Developing Academic Leadership which Promote Learning with Information Technology in Basic Education Institutes*. (Doctoral Dissertation). Eastern Asia University. Pathum Thani.
- Sudchadee, N. (2010). *Administrator's Transformational Leadership Affecting Core Curriculum Management Basic Education of B.E. 2551 of the Curriculum Implementation Schools in Khon Kaen Province*. (Master's Thesis). Khon Kaen University. Khon Kaen.